

Sygn. akt IX U 107/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Konieczna
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale: ./.

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania H. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość renty rodzinnej

na skutek odwołania H. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 15 kwietnia 2013 r. Znak(...)

1. oddała odwołanie,

2. przyznaje radcy prawnemu M. Z. od Skarbu Państwa kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu, podwyższoną o stawkę podatku VAT przewidzianą dla tego rodzaju czynności.

Sędzia

Sygn. akt IX U 107/15

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15.04.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wskazał ubezpieczonej **H. S.** zasady dokonywania potrąceń z przysługującej jej renty rodzinnej powołując się na treść art. 139, 140, 141 ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczona w odwołaniu od pisma po jego sprecyzowaniu, kwestionowała sposób potrąceń komorniczych dokonywanych jej ze świadczenia domagając się dokonania potrąceń począwszy od 01.02.2012 r., po odjęciu od należnego jej świadczenia kwoty wolnej od potrąceń tj. 50 % najniższej renty (od kwoty 353,15 zł od lutego 2012 r., do kwoty 415,38 zł od marca 2013 r.) do wysokości 12,5 % świadczenia, a nie 25 %, zgodnie z art. 140 ust. 8 ustawy powołanej powyżej.

W ostatecznie sprecyzowanej odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie podnosząc, iż pismo z dnia 15.04.2013 r. nie stanowi decyzji, wcześniej wniósł o oddalenie odwołania wskazując na prawidłowość dokonywanych potrąceń.

Wyrokiem z dnia 30.10.2013 r. tut. Sąd w pkt. 1 oddalił odwołanie, w pkt. 2 nakazał pobrać od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego M. Z. kwotę 60.00 zł oraz kwotę 1.380 zł podatku VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Na skutek apelacji ubezpieczonej Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 04.12.2014 r. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę tut. Sądowi do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wskazał, iż istotą sporu pozostaje rozstrzygnięcie czy tytuł wykonawczy istnieje, a nadto czy potrącenia dokonywane ze świadczenia ubezpieczonej nie przekraczają granic wyznaczonych dyspozycją art. 140 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie naruszają kwoty świadczenia wolnej od egzekucji według art. 141 tej ustawy, w szczególności czy organ rentowy nie uchybił postanowieniom art. 140 ust. 8 tej ustawy.

Sąd ten zaznaczył, iż istota sporu j.w nie została rozstrzygnięta, mając na uwadze jej rozumienie na tle art. 386 § 4 kpc, co wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku i stąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd ustalił co następuje.

Pismem z dnia 15.04.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w odpowiedzi na pismo ubezpieczonej z dnia 19.03.2013 r., wyjaśnił ubezpieczonej H. S., iż zasady dokonywania potrąceń z renty rodzinnej wskazane są w uregulowaniach art. 139, 140 i 141 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy podkreślił możliwość potrąceń z tytułu egzekwowanych należności do wysokości 25 % świadczenia o ile nie dotyczą należności alimentacyjnych, odpłatności za pobyt we wskazanych placówkach, od kwoty świadczenia brutto oraz, iż ustalenie czy potrącenia nie przekraczają kwoty 50 % najniższej renty rodzinnej nastąpić winno dopiero po wyliczeniu kwoty wysokości potrąceń egzekucyjnych i dopiero po stwierdzeniu, iż pozostała kwota świadczenia nie osiąga w/w wysokości (od 01.03.2015 r. 415,58 zł) potrącenia należy odpowiednio ograniczyć, co nie zachodzi w przypadku ubezpieczonej.

Ubezpieczona uprawniona jest do renty rodzinnej po zmarłym mężu J. S..

Do świadczenia uprawniona jest też córka wymienionych K..

Od 01.01.2012 r. ubezpieczonej przysługiwało świadczenie w kwocie 1.225,97 zł brutto jako 1/2 całości świadczenia należnego.

Istnieją tytuły wykonawcze do dokonywania potrąceń ze świadczenia ubezpieczonej od lutego 2012 r. Wierzycielami są banki i spółdzielnia mieszkaniowa.

Organ rentowy dokonuje tych potrąceń w sposób wskazany w piśmie z dnia 15.04.2013 r. ze świadczenia w wysokości brutto, do wysokości 25 % świadczenia należnego ubezpieczonej.

Po potrąceniu w taki sposób świadczenie ubezpieczonej w okresie spornym od lutego 2012 r. jest wyższe niż 50 % najniższej renty rodzinnej wskazywanej przez ubezpieczoną

(50 % najniższej renty od lutego 2012 r. – 353,15 zł, od marca 2013 r. – 415,38 zł).

Powyższe ustalił Sąd w oparciu o akta organu rentowego jako okoliczności bezsporne pomiędzy stronami.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył co następuje.

Spór w sprawie sprowadzał się do rozstrzygnięcia czy organ rentowy w sposób prawidłowy w rozumieniu obowiązujących uregulowań prawnych ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2013r. poz.1440) dokonuje potrąceń ze świadczenia ubezpieczonej.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt. 5 ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie (art. 65 ust. 1 i następne dot.renty rodzinnej) podlegają potrąceniu sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne.

Zgodnie z art. 140 ust. 1 pkt. 3 potrącenia, o których mowa w art. 139 mogą być dokonywane, z zastrzeżeniem art. 141, w następujących granicach: dotyczących innych egzekwowanych należności do wysokości 25 % świadczenia, w myśl ust. 8 art. 140 przepisy ust. 1 do 7 tegoż uregulowania stosuje się odpowiednio przy dokonywaniu potrąceń z renty rodzinnej, do której uprawniona jest więcej niż jedna osoba, przy czym granice potrąceń ustala się proporcjonalnie do części renty podlegającej tym potrąceniom.

Zgodnie z art. 141 ust. 1 pkt. 1 renty są wolne od egzekucji i potrąceń w części odpowiadającej 50 % kwoty najniższej renty zależnie od rodzaju pobieranego przez rencistę świadczenia.

Zdaniem Sądu mając na uwadze literalne brzmienie powołanych uregulowań prawnych nie zachodzą nieprawidłowości w potrąceniach ze świadczenia, w postaci renty rodzinnej należnej ubezpieczonej, dokonywanych przez organ rentowy. Nie zachodzą nieprawidłowości wskazywane przez ubezpieczoną.

Prawidłowo organ rentowy dokonuje potrąceń ze świadczenia ubezpieczonej od kwoty brutto świadczenia, do wysokości 25 % świadczenia.

Brak jest podstaw do dokonywania potrąceń w żądanej przez ubezpieczoną wysokości 12,5 % świadczenia na co wskazuje literalne brzmienie powoływanych powyżej uregulowań prawnych w tym przedmiocie i prosty rachunek matematyczny (porównanie wyliczeń dotyczących 25 % od całości świadczenia w postaci renty rodzinnej i 25 % od 1/2 tegoż świadczenia).

Zasadne jest ustalenie przez organ rentowy w pierwszej kolejności czy potrącenia nie przekraczają 50 % najniższej renty rodzinnej, po uprzednim wyliczeniu kwoty potrąceń egzekucyjnych i dopiero po stwierdzeniu, że pozostała kwota nie osiąga tej wysokości (50 % najniższej renty rodzinnej) odpowiednie ograniczenie potrąceń.

Zajmując takie stanowisko Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie w pkt. 1 wyroku jako bezzasadne, zaś w pkt. 2 wyroku z mocy art. 98 § 1 i 3 kp w zw. z § 11 ust. 2 i § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U Nr 163 poz. 1349) orzekł o kosztach udzielonej ubezpieczonej pomocy prawnej z urzędu.

Sędzia: